

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון צ"ו

פרשת פינחס

תשפ"ג

ניתן לקבל הגליון

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בויס שליט"א

בארה"ק

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

בני ברק

אצל הרה"ח ר' שלמה לייב לאנדא שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

חיפה

אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א

י"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

סעודה שלישית

פרשת פינחס תש"פ לפ"ק

צריך להתנהג בנוגע לדבר זה, ולעיתים מרגיש שמהו במעשיו אינו כראוי, אך אינו מצליח להבין בנפשו איך הוא הדרך הנכונה להתנהג, או שיש לו איזה חפץ ואינו יודע מהו רצון ה', ויש לו חוסר בהירות איך להתנהג עם זה, עד שבא צדיק אחד ועושה את המעשה הנכון, ואז כולם מבינים בנפשם שבוודאי זהו הדרך הראוי שבו יש להתנהג.

וזה מה שהיה כאן במעשה דפינחס, שכן זמרי היה נשיא שבט מישראל, וכשהוא חטא באו בני ישראל לידי בלבול, וכמו שמצינו שאף אצל משה רבינו היה בחינה של נתעלמה ממנו הלכה, עד שהגיע פינחס ובצדקו

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. וברש"י לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"א, והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן, ע"כ.

והקשו בספרים, הרי בני ישראל ידעו שהוא נכדו של אהרן, ובכל זאת טענו שמעשה זה שעשה שייך לענין שהוא בן פוטי, ומה מועיל לנו שמייחסים אותו אחר אהרן.

ובספה"ק נועם אלימלך ביאר שישנם מצבים בהם האדם אינו יודע איך

לעלות במעלות התורה והיראה, אבל מעצמו לא יבוא אלא עד כדי השגתו בלבד, ועל זה אומר הפסוק (משלי כג, יז) אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום.

ובספה"ק תורת כהן להרה"ק ר' זושא פלאצקער זי"ע ביאר הענין שבא הכתוב וייחסו אחר אהרן, דהנה כשאנו רואים גיבור שעושה מעשה גבורה כגון שעצר שודד שהטיל חיתתו על יושבי העיר, אף שבוודאי יתן לו השר גמול על כך, כגון שיעשהו שר ומושל הרודה בעם, או שופט שאינו נרתע מלבצע פסק דינו, אבל מכל מקום לא יעשהו למורה וחבר של בנו אהובו, שכן לזה מחפש אחד שמיוחד באהבת הבריות, ולא אדם גיבור ורב חימה.

והוא הדין לגבי פינחס, בני ישראל חשבו דמעשה פינחס שייך למידת הגבורה, ואין מתאים לעשותו כהן, שכן תפקידו של הכהן הוא לעשות

הרים את הרומח, וקינא קנאת ה', ולאחר מעשה הבינו כולם שכן היה צריך להתנהג, וזהו בקנאו את קנאתי 'בתוכם', שהאיר את עיניהם והחדיר בהם את ההרגשה שאי אפשר היה לעשות אחרת. ומעתה באו לידי תמיהה איך זכה פינחס להיות זה שמעורר את לבב ישראל, והלוא בן פוטי הוא, ולא שאלו זה כלל בדרך בזיון אלא בדרך תמיהה, שבאמת לא הבינו באיזה זכות זכה להיות המעורר של כלל ישראל. ועל זה עונה התורה, שזכות אהרן הכהן גדול כל כך, ולכן זכה נכדו לזכות גדולה זו, אף שהיה גם נכדו של יתרו.

ומבאר הנועם אלימלך, שהלימוד מפינחס הוא, שכל אחד יביט על ארחותיו בעינא פקיחא להיות זריז ונשכר במצות ה', ולא ימתין עד שיבוא אדם אחר ויעוררו לכך. ועוד לימוד, שע"י זה שיש לאדם חברים טובים יכול לקבל השגות חדשות איך

בנוע"א, שמה שפינחס החדיר קדושתו לכל בני ישראל, אין הכוונה שלימד אותם איך להתנהג על פי מידת הדין, אלא מכיון שכל קנאתו היה מתוך רחמנות על בני ישראל, שחשש שלא יתקלקל האהבה בין ישראל לאביהם שבשמים, בזה השפיע לכולם ההרגש שאי אפשר לחיות בעולם בלא שייכות עם הקב"ה, וזהו בקנאו את קנאתי בתוכם, שהחדיר בתוכם אהבת הבורא.

ואיתא בספה"ק בשם הרה"ק מווארקי זי"ע (ישמח ישראל, בדיקת חמץ) עה"פ שתה עוונותינו לנגדך עלומינו למאור פניך (תהילים צ, ח), שביאר כי בחטא יש שני חסרונות, הא' הוא גוף החטא שמורד ועושה מעשה נגד רצון הקב"ה מלכו של עולם, וזהו 'שתה עוונותינו לנגדך'. הב' הוא שבזה מחשיך את עיני האדם מלראות באור פני מלך חיים ולהתקרב אליו, וזהו 'עלומינו למאור פניך', דהיינו מה

שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ולזה בא הכתוב וייחסו אחר אהרן, שתדע שכל כוונת מעשהו לא היה לזה שום שייכות עם עשיית דין ברשעים מתוך כעס וגבורה, אלא מרוב חיבתו ואהבתו את ישראל, לא היה יכול לראות את הקרע שיגרום החטא בין בני ישראל להקב"ה, ועל כן מסר נפשו עליהם. וכדאיתא בגמרא (סנהדרין מד.) 'ויפלל', מלמד שעשה פלילות עם קונו, בא וחבטן לפני המקום אמר לפניו רבונו של עולם על אלו יפלו עשרים וארבעה אלף מישראל, ע"כ. ובזה יתבאר דברי הכתוב, 'לכן אמור לבני ישראל, הנני נותן לו בריתי שלום וגו' והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם', שיש לגלות ולומר לבני ישראל, שמעשהו של פינחס היה כולו ממדת החסד, ולכן זכה לכהונה, שיוכל לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים.

ודברים אלו של התורה כהן זי"ע אפשר לשלב היטב עם המבואר לעיל

שאינו רוצה שיהא לו שום פירוד מהרבש"ע. ועל בחינה זו איתא מהמגיד מקאזניץ זצלה"ה שביאר בקדשו (מובא בבאר משה פרשת ויקהל) את הפסוק הנ"ל כזאת, ה' נגדך כל תאוותי, כלומר, שעיקר תאוותי ומגמתי היא שאוכל לעמוד נגדך, דהיינו לידך וסמוך אליך, 'ואנחתי' דהיינו עיקר אנחתי היא, 'ממך לא נסתרה', שלא אסתר מאתך לעולם.

וכאמור, זהו ההארה שהאיר פינחס בבני ישראל, שצריך לעשות כל טצדקי שלא להיות נפרד ממלך מלכי המלכים ח"ו, ומחמת בחינה זו קנא את קנאתו והחדיר הבנה זו בתוך בני ישראל, שלא שייך להיות בעולם של הסתר פנים ופירוד ח"ו מהשי"ת, וכ"ז מכת מידת החסד והאהבה של אהרן הכהן שיחסו הכתוב אליו. יה"ר שנזכה ליאר ה' פניו אליך, ולגאולה קרובה בקרוב וברחמים.

שהעלים החטא מאתנו את מאור פניך, ועתה קשה להתקרב אליך.

והנה אי' בתהילים הפסוק - ה' נגדך כל תאוותי, ואנחתי ממך לא נסתרה (תהלים לח, י), ומובא כמה פעמים בספה"ק ישמח ישראל בשם הרה"ק ר' אברהם משה מפשיסחא זי"ע (וכן הוא בס' בינה לעתים), שפירש הפסוק כך, ה' נגדך כל תאוותי, רבונו של עולם מודה ומכיר אני בכך, כי כל תאוותי הבאה מהנפש המתאוה היא נגד רצונך יתברך. אבל, 'ואנחתי ממך לא נסתרה', גם אתה ה' יודע ועד, ואין נסתר מנגד עיניך את תוקף אנחתי וצערי על זה, ותמיד אני נאנח על מצבי, עכ"ל. וזהו בחינת 'שתה עוונותינו לנגדך' שרואה את חיסרון החטא, ומתחרט עליו.

אבל כאמור יש עוד בחינה בהחטא של 'עלומינו למאור פניך', שמרגיש שחסר לו אור ה', ומתאנח על כך

סעודה שלישית

פרשת פינחס תשפ"א לפ"ק

לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל, בא אליהו זכור לטוב והמתין לי וגו', ואמר לי, בני, מה קול שמעת בחורבה זו, ואמרתי לו שמעתי בת קול שמנהמת כיונה, ואמרת 'אוי לבנים שבעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אומות העולם', ואמר לי חייך וכו'.

ומביא ששמע מפי הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימנוב זי"ע שמצינו שהקב"ה מקיים כל התורה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו.) מנין שהקב"ה מניח תפילין וכו'. ושאל הרה"ק, ומנין שהקב"ה עושה תשובה, ואמר שמצינו בגמרא (סוכה נב:) ארבעה דברים הקב"ה מתחרט עליהם בכל

וידבר ה' אל משה לאמר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי וגו'. הנה בפרשה זו יש לנו את פרשיות הקרבנות, איתא בשפת אמת (תרמ"ב) שקבעו חז"ל את קריאת פרשיות הקרבנות של תמידין ומוספין בבין המצרים, כדי לעורר לבות בני ישראל, להשתוקק לעבודת ביהמ"ק, ע"כ. ויש לנו בפרשה גם את הקרבנות של הימים טובים, המעוררין כיסופין אף למועדות בבית המקדש.

ובמאור ושמש מבאר הענין שאנשי כנסת הגדולה קבעו לקרוא פרשת פנחס בימי בין המצרים, בהקדם דברי הגמרא (ברכות ג.) אמר רבי יוסי, פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ונכנסתי

ירושלים נעצב על חורבנה, וא"כ איך התפלל אז, הרי אין השכינה שורה מתוך עצבות, אלא על כרחך שהתגבר להתפלל בשמחה, למרות הצער והמכאוב, ובהתגברות זו הביא את הקב"ה כביכול לידי חרטה על שברא את היצה"ר, ולכן שמע דייקא אז את הבת קול שמנהמת כיונה ואומרת, אוי לבנים שבעונותיהם החרבתי את ביתי וגו'.

ועתה בעונותינו הרבים שבוטל התמיד, ואין לנו אלא התפילות שתקנו במקום התמידין, ולכן כשם שהקרבות הם כדי להקריב לפני הקב"ה את רצון הלב (זוה"ק ויקרא ט, ב), כן צריך התפילה להיות מתוך עומק הלב בהתלהבות ובתשוקה. וביותר בזמן בין המצרים, בזמן שקשה העבודה, כי בעת הזאת כשהאדם מתעורר בתפילה, הוא פועל התקרבות הגאולה יותר מכל השנה,

יום, ואחד מהם הוא על שברא היצה"ר, שנאמר 'אשר הרעותי' ע"כ. וברש"י, אני בראתי את יצר הרע המחטיאם, וגרמתי להם כל זאת (וראה עוד ברכות לא:).

ועיקר הדבר הגורם להקב"ה כביכול לידי חרטה, הוא כשרואה את בני ישראל, אשר גם כאשר כבד עליהם עולו של הגלות, וימיהם בצער ודוחק, ובכל זאת הן מתגברין על היצר הרע ועוסקים בתורה ובמצות בכל נפשם (ובפרט בעת בין המצרים שאין נוח לעבודת הבורא כל כך כבכל השנה), מזה מקבל הקב"ה שעשועין גדולים מאד, ומתחרט על שהחריב את ביתו והגלה את בניו לבין האומות, ואומר אשרי למלך שמקלסין אותו בביתו כך וכו'.

ובזה מפרש באופן נפלא את דברי הגמרא בברכות (ג.) ר' יוסי נכנס לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל, ובודאי בראותו את חורבות

ענין בחכמה יבנה בית, החכמה שהוא המחשבה טרם הדיבור, שם נבנה הבית.

ולכן מי ששלם במדותיו, ועורך מחשבותיו לפני התפילה, תיכף כשפותח פיו להוציא דיבור, שופע עליו חכמה ודעת, וזה רמוז בפסוק (מלכים-א' ה, כו) 'וה' נתן חכמה לשלמה, כאשר דיבר. שכאשר רק התחיל לדבר בתורה ותפילה, תיכף השפיע לו השפעת החכמה.

ולפי זה יתפרש, אבינו מת ב'מדבר', שדיבורו בתורה ותפילה, לא די שלא החיה את נפשו, אלא אף מת במדבר, היינו שמוציא אותיות ריקנים ויבשים מכל טוב, והסיבה לכך, והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה', כלומר שאינו בכלל אלה שמגמת נפשם לקשר נפשם בה', המקדימין מחשבה לפני דיבורי התפילה.

כי ההתגברות בעבודת ה' מביא את הקב"ה כביכול לידי חרטה על הגלות. וזהו הטעם שקבעו לנו חז"ל לקרות פרשת פנחס בימי בין המצרים, כי על ידי זה שקוראים את פרשיות הקרבנות מתעורר למעלה ענין ההתקרבות של בני ישראל אל ה', ומקרב את הגאולה.

ובספר אור המאיר בפרשה של בנות צלפחד, מבאר את הפסוק **אבינו מת במדבר**, עפ"י **הזוה"ק** (בלק רה:): 'מדבר' מלשון דיבור, במלולא דפומיה. שצריך איש הנלבב לחשוב לפני שמוציא דיבור לפני ה', כי המחשבה הטהורה שחושב לפני שמוציא הדבור מפיו, הן המה החיות של האותיות, והם מוסיפים לו כח ועוז. אך אם מחשבותיו משוטטים בתערובות הבלי העולם, ושוכח את ה', ומדבר דיבוריו מתוך הרגל, אזי הדיבורים כמתים נחשבו, שאין להם חיות כלל, ואינם פורחים לעילא, וזהו

חיות, ומעורר ענין הגאולה. יה"ר שנזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

ולכן בזמן זה של בין המצרים צריך ביותר להתבונן לפני אמירת דיבורי התפילה, ויחשוב לפני מי הוא עומד, ויכוון בליבו הפירוש, ואז יש לתפילה

אמרים

וזהו 'שנים ליום', פירוש שני פעמים במעת לעת, צריך לזוהר באופן מיוחד מן הכעס, והם בבואו מבית הכנסת לביתו שחרית וערבית. ואז לפני בואו לביתו צריך לקבל על עצמו, שלא להקפיד כלל. כי בבית הכנסת ובשוק לא שכיח כל כך להקפיד, אלא בביתו. ואם יזהר בכך ולא יקפיד, יהא 'עולה תמיד', שיעלה תמיד מעלה מעלה, כי אם ח"ו כועס מסתלק הנשמה חלילה (זוה"ק תצוה קפב), ואז הוי ירידה, אך כשנזהר בזה, הרי הוא 'עולה תמיד'.

כבשים בני שנה וגו'. הרה"ק הרבי **מלובלין** בספה"ק **זאת זיכרון** (פרשת צו) מפרש, 'כבשים' מלשון כובש כעסו, שעל ידי זה שתעבירו על מידותיכם, תהיו בבחינת 'בני שנה', כדאיתא בגמ' (יומא כב:) ששאל היה 'בן שנה' במלכו, אמר רב הונא כבן שנה שלא טעם טעם חטא, כפי שאמרו **חז"ל** המעביר על מדותיו מעבירין ממנו פשעיו. ואח"כ נאמר 'תמימים', לרמז שצריך לזוהר להישאר תמים, כלומר שלא יהא לו גאווה מזה, שהבעל גאווה נקרא בעל מום, כדאמרו (מגילה כט.) האי מאן דיהיר בעל מום הוא.

סעודה שלישית

פרשת פינחס תשפ"ב לפ"ק

ובישמח ישראל מסביר שהתיקון היה בזה, שהם הכניסו אש זרה אשר לא ציוה ה', ופינחס עשה מעשה בהתלהבות אשר צריך דוקא להיות בלא ציווי, אלא באופן של קנאין פוגעין בו, ועל כן היה בזה תיקון למעשיהם.

על כל פנים, חזינן שעבודתו של פינחס היתה בהתלהבות ותשוקה לעבודת ה', ועל זה קיבל בשכרו את השלום כמ"ש הנני נותן לו את בריתי שלום, ואי' במדרש תנחומא גדול השלום שחותמין התפילה בשלום, ע"כ. ולכאורה מה ענין התלהבותו של פנחס, למדת השלום בתפילה.

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמור, הנני נותן לו את בריתי שלום. פנחס הכניס אש להבה בכלל ישראל, כמ"ש בקנאו את קנאתי 'בתוכם', ואי' שבזה תיקן את נשמות נדב ואביהוא, שאף הם עבדו את ה' בהתלהבות גדולה. ובישמח ישראל מביא מהאריז"ל שנתעבר בפינחס נשמות נדב ואביהוא, ולכן נקרא 'בן אלעזר' ואח"כ 'בן אהרן' שכן נעשה גם בבחינת בן אהרן.

והנה תפלה בלא כונה הוא כגוף בלא נשמה, ולכן צריך שיכניס כוונה אל תוך דיבורי התפילה, כי הדיבורים לבד אין בהם חיות, והמחשבה הוא המחיה אותם, וכשבאים יחד המחשבה עם הדיבור נעשה דבר השלם, וזהו ענין ה'שלום' בעבודת התפילה. ובאופן כזה של תפילה יש לתיבות כח גדול, ומתגלה כבוד שמים בעולם.

וזהו הנני נותן לו את בריתי שלום, כי ידוע שפנחס זה אליהו, ובזכות ההתלהבות של פנחס זכה אליהו להיות זה שמעורר השתוקקות לעבודת ה', ועל ידי זה זוכין לתפלה שלימה שמאוחד בהם המחשבה והדבור, ודיבור שלם כזה הוא בחי' משיח, המגלה מלכות שמים בעולם. ולכן נקרא שמו משיח, כיון שהוא מלשון שיח ודיבור, והמ' בראש

ובספה"ק מאור עינים מביא מאמר הבעש"ט, שצריך כל אחד מישראל לתקן ולהכין חלק קומת משיח השייך לנשמתו, כי ענין הגלות והגאולה אינו רק כשיוצאים לגמרי מן הגלות, אלא כל גילוי של כבוד שמים הוא ענין של גאולה, שמוריד את ההסתור מן הגלות.

והנה הענין של שלום הוא להביא כל דבר לידי שלימות. ולכן אליהו הנביא בא לבשר קודם הגאולה העתידה, שבזה מעורר ההשתוקקות לגאולה, וכן בכל דור ודור מתעורר ההשתוקקות להשי"ת ע"י בחינת אליהו, כמו שנאמר (מלאכי ג, כג) הנה אנכי 'שולח' לכם את אליהו הנביא לפני בא וגו', והנה מדכתיב 'שולח' לכם, בלשון הווה, משמע שזה בתמידות בכל דור ודור.

אל האותיות בחינה של 'חמתי',
דהיינו האש וההתלהבות, ולכן אמור
הנני נתן לך את בריתי שלום וגו',
שבכוחו יבוא לדורות ההתלהבות
והתשוקה, ובזכותו יאמרו דיבורי
הקדושה כראוי, ויתקרב הגאולה, כן
נזכה במהרה אמן.

התיבה רומז למחשבה המצורפת
אליה. וזה נתעורר ע"י התשוקה
שבא בזכות אליהו.

וזהו פנחס בן אלעזר וגו' השיב את
'חמתי', כי 'את' מרמז לאותיות מא'
עד ת', וזהו השיב א"ת שהוא השיב

קידושא רבא

פרשת פינחס תש"פ לפ"ק

דעתך על אשתך. אמר לו המלך, אם אתה מצוני על אשתי, צוה את אשתי עלי שתהא זהירה בכבודי. כביכול כך אמר לו הקב"ה, עד שאתה מצווני עליהם יפקוד ה', צוה אותם שיהיו זריזין בכבודי, מה כתיב (במדבר כח, ב) צו את בני ישראל את קרבני לחמי, תחלה הסדיר להן הקרבנות, עכ"ל המדרש. ומבואר שענין הקרבנות הוא ההתקרבות של הבריאה להקב"ה, ורק אחר כך אפשר לקבל את ההארה ממעל המרומו בענין יפקוד וגו'.

ונראה דתשובת הקב"ה למשה רבינו 'צוה אותם שיהיו זריזין בכבודי'

יש לבאר השייכות בין פרשת פינחס לימי בין המצרים, על פי דברי המדרש (במדב"ר כא, ב) עה"פ יפקוד ד' אלוקי הרוחות לכל בשר וגו', שמשה רבינו ביקש מהקב"ה למנות על ישראל מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו, ועל זה ענה לו הקב"ה שבני ישראל יזהרו במצות הקרבנות.

וזה לשון המדרש, משל למה"ד למלך שנשא אשה, והיה לו שושבין, בכל זמן שהמלך כועס על אשתו, השושבין מפייס, ומתרצה המלך לאשתו. בא השושבין למות, התחיל מבקש מן המלך, בבקשה ממך תן

ביאר בדברי המדרש (במדב"ר כא, כה) עה"פ ביום השמיני עצרת תהיה לכם, מה ראה להיות פוחת בכל יום, אלא למדה תורה דרך ארץ מן הקרבנות שאם ילך אדם לאכסניא וקבלו חברו, יום ראשון מקבלו יפה מאכילו עופות, יום ב' מאכילו דגים, עד שמאכילו קטניות, עכ"ל. והקשה למה באמת הדרך ארץ הוא להוריד דרגא בכל יום, וכי איזה חיסרון איכא אם הבעה"ב יאכילו גם ביום השני כמו ביום הראשון. וכן צריך להבין גם בענין הקרבנות, אמאי באמת פוחת והולך.

ומבאר שדרך האדם כשבא יום טוב אזי האדם עושה את כל הקרבנות באהבה גדולה להשי"ת, אך ביום השני כבר מתקרר קצת האהבה, ולכן אם יחייבו אותו להוציא ממון עבור הקרבנות ביום השני כמו ביום הראשון, על כורחו יעשה הקרבן מעט בקרירות, מתמת חסרון כיס,

הנרמז בענין הקרבנות, זהו השורש להוויכוח הידוע בענין הצפייה לישועה המובא במדרש (איכה ה, כא) שכנסת ישראל אומרת לפני הקב"ה השיבנו ה' אליך ונשובה, והקב"ה השיבנו ה' אלי ונשובה (זכריה ב') שובו אלי ושובה אליכם. ונראה לבאר דעבודת הקרבנות מוזכר בג' שבועות אלו, כי עתה העבודה היא להתקרב לה' בדרך של שובו אלי וגו', שאנו נתקרב לה', ועל ידי זה נזכה לשפע גדול של השיבנו ה' אליך.

ונראה לבאר את ענין העבודה של 'שובו אלי' השייכת לימים אלו, שזה כאמור גם ענינו של עבודת הקרבנות. דהנה בספה"ק ביכורי אבי"ב להרה"ק ר' יעקב מראדזמין זי"ע (שבערש"ק זו ח"י תמוז היה היארצייט שלו, וספריו הם מכת"ק, ודרכו בקודש בעת כתיבת דברי תורתו היה באופן נפלא, ופעם כשנפל למשכב מחמת חולשא, ביקש משני משמשיו שיקימו אותו, וכך בהתלהבות רבה המשיך לכתוב)

מחלקו 'של השני' ויתן לו מנה פחותה, שזה בוודאי אין שייך להיעשות, שכן העיקר בצדקה וחסד שלשני יהא מה לאכול כראוי, ואי אפשר לשנות בזה מחמת שרוצה מדריגות לעצמו. ומוסיף עוד טעם שאין לפרש כן, שכן אדרבה העצה הראויה הוא, לעבוד על מידותיו ולהיטיב את ליבו, עד שיתן ברצון כהוגן, ולא שירד בדרגא ויתן פחות. (וכדאי הדבר לראות לשונו הק' בפנים הספר, כיצד מתנצל על פירושו באומרו שאם הביאור שכתב איננו טוב ונכון, הרי הוא מבטל את דבריו, ושיהא נחשב כאילו לא כתבו כלל. ומביא מהרבי הקדוש מלובלין זי"ע שג"כ ביטל בספר 'זכרון זאת' איזה דבר תורה של עצמו, וממילא כל שכן שהוא יכול לבטל...)

ועל כן מבאר הפשט במדרש, שאינו משום שמא יתמעט ה'חביבות' של המצוה, אלא שיש חשש, שאם יהא מאכיל את האורח בכל יום עופות שהוא ביוקר, סופו של דבר שישנא אותו, ובזה 'יתבטל לגמרי' מן

שכן כבר הוציא הוצאות ב' ימים, על כן מצווה התורה שיהא פוחת והולך בכל יום ויום, כי העיקר הוא שיעבוד את השי"ת בכוונה ושמחה שלימה, וכמ"ש טוב מעט בכוונה מהרבות בלא כוונה.

ולמדנו בזה התורה דרך ארץ גם לענין האורח באכסניא, דביום ראשון מאכילו עופות כיון שאז שמח עימו מאד, אך ביום ב' כבר מתקרר האהבה במקצת, וגם מקמץ מכיון שכבר היה לו הוצאות ביום הראשון, ולכן עדיף שיאכילו בכל יום פחות, ובלבד שיקיים מצות הכנסת אורחים באהבה ובעין טובה. כי הכלל הוא שצריך להעדיף את האיכות של המצוות, על חשבון הכמות.

אמנם בהמשך דבריו חוזר בו הרה"ק מראדזמין זי"ע, ופוסל את הפשט הזה, שכן זה לא ניתן להיאמר, שבשביל מעלת הכוונה 'שלו', יוריד

השירים ה,ג) פתחי לי פתח כחודה של מחט וכו', וענין הדמיון של מחט הוא, דכמו שבמחט אם החור אינו מפולש לגמרי אי אפשר להעביר החוט בתוכו, כן צריך להיות ההתעוררות תשובה. וביאור ענין מאמר זו מצאנו להרה"ק ר' צדוק הכהן (צדקת הצדיק קנ"ב) שביאר בזה וזל"ק, רצה לומר שיהיה 'ממעמקי לבו' התעוררות גמור דעזיבת החטא ולעזוב כל עניני עולם הזה, 'אפילו רגע אחד די', עכל"ק. והיינו כמבואר דעיקר עבודת ההתקרבות היא אפילו מעט, אבל שיהא כהוגן.

יה"ר שנזכה להתקרב להשי"ת בשמחה באהבה וביראה, ולעבדו בלבב שלם.

המצוה, ועל כן דרך ארץ למעט בכל יום, כדי שיחזיקנו ימים רבים.

ומסיים, שבקרבות עדיין אפשר לבאר כמו הטעם הראשון שפוחת והולך כדי שיהא הבאת הקרבנות באהבה ובשמחה, כי העיקר הוא האיכות, אפילו אם יהא רק מעט בכמות, עכתוד"ק.

ומכאן נוכל ללמוד שאף שהקב"ה מבקש מאיתנו שנתקרב אליו בימים אלו, בבחינת 'שובו אלי', העיקר שיהא בטוב לבב ובשמחה, אפילו אם יתקרב רק מעט, כל אחד כמה שיכול, דמעבודת הקרבנות למדנו דהעיקר הוא שכל מה שעושה להשי"ת, יעשה מתוך שמחה.

וידוע המאמר של הרה"ק הרבי ר"ב מפשיסחא זי"ע על המדרש (שיר

קידושא רבא

פרשת פינחס תשפ"ב לפ"ק

הרה"ק מרוזין זי"ע ביאר למה נקראה משפחה זו בשני שמות, על פי מה דאיתא בגמ' (כתובות ה.) שאצבעותיו של אדם משופות כיתידות, שאם ישמע דבר שאינו הגון, יניח אצבעותיו באזניו, ע"כ. ועל כן, אותו אצבון, בהיותו בארץ מצרים, שהיא מקום מלא טומאה, היה רגיל לאטום אזניו באצבעותיו, כדי לשמרן, ולכן נקרא אז שמו 'אצבון'.

וכפי שסיפר כ"ק אזמור'ר זצללה"ה, בענין הזהירות מלשמוע דברים טמאים, שהרה"ק מסאדיגורא זי"ע

לאזני משפחת האזני וגו' (כו, טז). משפחת אזני לא הוזכרה במנין יוצאי מצרים. וברש"י, אומר אני שזו משפחת אצבון, ואיני יודע למה לא נקראת משפחתו על שמו.

ובאור החיים הק', תמה על דברי רש"י איך כתב דבר שאין לו טעם ואינו מופיע בחז"ל, אך בהמשך דבריו כתב שמצא כן בפסיקתא ש'אזני זה אצבון', והוא מלשון 'אצית והאזין', כלומר שהוא גם כן מענין שמיעת האוזן, וכותב האוה"ח הק', שרוח הקודש הופיע בו ברש"י, וכיון אל דברי חז"ל מדעתו.

על כל פנים, אחר כך, כשזכו משפחת אצבון להכנס לארץ ישראל, שהוא מלא קדושה, אזי הסירו את מנהגם לאטום אזניהם באצבעותיהם, ואדרבא פתחו אזניהם כדי שישמעו דברים שבקדושה, לפיכך נקראו מעתה 'אזני', עכד"ק.

וכששומעים דיבורים קדושים הרי זה משפיע על כל הגוף כדאי' **במדרש** (האזינו י, א) רבי לוי אמר, האוזן לגוף כקינקל לכלים, היינו ככלי הזה שמעשנים עליו את הבגדים, וכשנותן מוגמר תחתיו, כל הבגדים מתעשנים יחד, כך מאתים וארבעים ושמונה איברים שבאדם, על ידי האוזן כולן חיים, שנאמר 'שמעו' ותחי נפשכם.

ואולי אפשר להוסיף, שאף **שבפסיקתא** כתב שהם מלשון 'אצית

(ר' אברהם יעקב בן הרה"ק מרוזין, נסתלק בשנת תרמ"ג) הי' חלש מאוד כיון שישב בתפיסה, וסמוך להתפיסה היה בית תיפלה והי' מנגנים שם לעבו"ז, על כן היה תוחב בחזקה את אצבעותיו לתוך אזנו, כדי שלא ישמע קול טומאתם, ומתקופה זו נגרם לו סבל לכל ימיו.

כמו כן, בעת המלחמה כאשר הגיעו פליטים רבים ליאפאן, נפגשו הרבנים עם ראשי השלטון, ולאחר הפגישה, רצו ראשי השלטון שקבוצת הרבנים ידברו בעניני דת עם שני כמרים יפאניים, ואז הזהיר דו"ז הרה"ק רבי שמעון שלו' זי"ע, שישתדלו לא לשמוע את דברי הכמרים אף שאין מבינים את שפתם, כיון שדיבוריהם לבד כבר מזיקים לנפש. (אולי הזהיר רק את אלו שלא היו חייבים להיות שם מצד גזירת השלטון).

זה לכד גורם לו לשמוע היטב
בדברים הטובים.

יעזור השי"ת שנזכה לגאולה, שהוא
הזמן שבו מראין ב'אצבע' ואומרים
הנה אלקינו זה וגו', נגילה ונשמחה
בישועתו, ובקרוב 'נשמע' קול
שופרו של משיח בב"א.

והאזין, ואצית הוא לשון שמיעה,
וכפי שאומרים באקדמות לשבועות
'ארי תציתון' למילי וכו', ולפי
פירושו של הרה"ק מרוזין אצבון
הוא ענין סתימת האוזן, שלא ישמע,
אך אפשר לומר, שיש בו גם ענין של
שמיעה, שכן מי ששומר שלא
לשמוע את מה שאין צריך לשמוע,

סעודה שלישית

פרשת חוקת בלק תשפ"ג לפ"ק

ומצינו באוה"ח הק' שכתב לגבי בלעם שאמר 'תמות נפשי מות ישרים' (כג, י) כי רשע זה מן האומות, היה אדוק כל כך בחטאים, ולא אבה כלל לעזוב את דרכו הרע, אלא נתאוה שבהגיעו ליום המיתה ישוב ממעשיו הרעים ותועבותיו, ורצה שבזה יהיה נחשב כישר שבאומות. ומוסיף האור החיים הק' ראיתי רשעים שאמרו לי בפירוש, כי אם היו יודעים שיחזרו בתשובה, ותיכף ימותו היו עושים, אלא שיודעים שאינם יכולים לעמוד בתשובה זמן ארוך עכ"ל.

ונראה הטעם שאין חוזרים בתשובה כיון שאינם יכולים לסבול נסיונות

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו. וברש"י, לא הביט הקב"ה און שביעקב, שכשהן עוברין על דבריו אינו מדקדק אחריהם וכו', ה' אלהיו עמו, אפילו מכעיסין וממרים לפניו אינו זז מתוכן.

ובאור החיים הק' שאף שכל חטא נרשם באברי האדם, מכל מקום אצל בני ישראל הוא בחינה של (שה"ש ד, ז) כולך יפה רעיתי ומום אין בך, שכן שבישראל אין החטא עושה מום קבוע אלא לכלוך שאפשר להעבירו על ידי רחיצה והדחה, וכנאמר שחורה אני ונאווה (שה"ש א, ה).

ימין ושמאל, עד אשר נעבר גבולך, על זה כתיב, ויאמר אליו אדום לא תעבור בי, פן בחרב אצא לקראתיך, כלומר שלא שייך לעבור את העולם בלי מלחמת היצר, ואם אין האדם יכול לקום מן נפילה, אינו יכול לקיים תפקידו בעולם.

ועיקר החיזוק הוא, שאעפ"י שנכשל תיכף ומיד יחזור ויקבל על עצמו עול מלכות שמים, וכנאמר בשם החידושי הרי"ם לא הביט און ביעקב וגו', ואימתי הוא כן, בשעה ש'ה' אלקיו עמו' שממשיך להתחזק בה'. יעזור השי"ת שנזכה לעמוד בנסיונות, וימהר גאולתינו ופדות נפשינו במהרה ברחמים אמן.

ועליות וירידות, אך הדרך האמיתית היא שצריך לדעת שבעבודת ה' יש גם זמני ירידה ועלולים ליפול ה' ישמרנו, כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, וצריך לנסות לקיים מה שביכלתו, ואם נפל יחזור בתשובה.

ואולי יש רמז בפרשת חוקת, בעת שבני ישראל ישראל רצו לעבור בארץ אדום, הרומז ליצר הרע, ואמרו לבני אדום, נעברה נא בארץ, היינו שביקשו לעבור את העולם הזה, אך בתנאי קודם למעשה, לא נעבור בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר, היינו שלא יעשו שום טעות, דרך המלך נלך, שילכו רק בדרך ה' מלך העולם, ולא יפלו כלל, לא נטה

אחר הבדלה

פרשת בלק תשפ"א לפ"ק

השבוע (כ"ב בתמוז) היארציית של הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע, הוא היה תלמידו של ר' אהרן הגדול זי"ע, נודע בתפלתו בהתלהבות עצומה ובשמחה רבה, ומכל קצוי הארץ באו לחזות בעבודתו.

רבו הרה"ק ר' אהרן זי"ע סיפר לפני רבו המגיד ממעזריטש זי"ע שיש לו אברך אחד, שבשעה שאומר תהלים בליל יום הכיפורים, כשאומר את הפסוק, 'ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ' לא נותר שום ניצוץ בפולין ליטא ורייסיין שאינו מעלה אותו.

בספה"ק בית אהרן פרשת אמור מובא, שפעם אחת ביקש ממנו אחד מהבעלי בתים, שיבוא הרבי למחר לביתו, השיב לו הרבי, שוטה, הלא צריך עוד היום להתפלל ערבית ולקרוא קריאת שמע שהיא מסירות נפש, ואח"כ השינה ולמחר וכו' עד שבאים לק"ש ואח"כ נפילת אפים שהיא ג"כ מסירות נפש, ושמא יתן הקב"ה שימולא רצוני. ואתה רוצה שאבטיח לך שאבוא לביתך מחר.

כשהיה חבוש הרה"ק ר' נחום מטשערנאביל בבית האסורים עקב עלילה שהרג את הנפש, השתדל הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע שיתירו לו להכנס לזמן מועט לחדרו להתראות עמו, ובעת פגישתם

הרגיש הרש"ק כי המאור עינים קיבל על עצמו למסור נפשו עבור כלל ישראל, וניסה הרש"ק להניאו מזה, נדהם הרה"ק מטשערנאביל ושאל, מנין לכם זאת, הלא התפללתי לפני השי"ת שלא יוודע על כך אף למלאך ולשרף, ענה לו, **אכן מלאכים ושרפים אינם יודעים, אבל שלמה בן יוטא יודע.** והוסיף לאמור, **כשיעזרני השי"ת למלא משאלתי שתהיה לי מסירות נפש, לא ידע מזה שום נברא.**

ואכן היה זה בזמן מלחמה, והמפקד נתן רשות לחייליו לזמן מה, להשתולל ולעשות ככל העולה על רוחם, והרגו רח"ל י"ג נפשות מבני ישראל, והרש"ק אמר שאצלו זה יסתיים, ואכן קאזאק צולע ירה בו בעת תפילת כתר, ונסתלק כמה ימים אח"כ, הי"ד.

בעת שביקש הרה"ק רש"ק לקבוע דירתו בוואהלין, שהיתה בגלילות של בעל התניא, הלך לבקש ממנו רשות, והשיב 'הרב' שהוא מסכים על כך עם ג' תנאים. א) שלא להשפיל את ה'לומדים' ב) שלא להשפיל [טשעפענען] די פרימע בטבע (כידוע הרש"ק סלד מכל בדל של מרה שחורה) ג) שלא יאמר שצריכין לעבוד בכוחות של הרבי, ועל ב' דברים הראשונים הסכים, אך על התנאי הג' לא הסכים, ועל כן קבע משכן קדשו בלאדמיר.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה סיפר שהבעל התניא אמר לאחד מחסידי קארלין ששמו דוד, דכשהרבי מתפלל אתה ג"כ מתפלל, וכשהרבי לומד אתה ג"כ לומד, אבל כשהרבי אינו מתפלל ואינו לומד, ביסטו דאך 'א פראסטער װויד'... (דשיטת הרב הי', שצריכין לעבוד בכוחות עצמו, לא בכוחות של הרבי).

כידוע היה מתבטא בדברי חידודין נגד הלומדים שאין לומדים לשמה, מסופר על למדן אחד ושמו ר' שמחה שהגיע פעם אחת לקארלין, ואמר לו הרה"ק ר"ש בבדיחותא, בשלמא בפורים שותים משום שנעשה נס גדול, אבל למה שותים בשמחת תורה, אך התירוץ הוא, משום כששומעין 'שמחה'ס תורה', נעשה לא טוב על הלב, ועל כן שותים להשיב את הנפש.

בקארלין היה עסק גדול בעבודת התפילה, ואמרו: "דאגה בלב איש שיחנה" - זאל ער עס 'אויס-דאוונען'.

חסיד אחד שנסע להרב בעל התניא זי"ע התאונן לפניו בכל פעם אודות מחשבות ובלבולים המבלבלים אותו, ובכל פעם אמר לפניו איזה מאמר, וזה הועיל לו על זמן מה לבטל ממנו המחשבות. פעם אחת היה אצל הרה"ק ר"ש מקארלין והתאונן לפניו על כך, צוה לו שיבוא אליו בעת שמתפלל וישמע את תפילתו, וכך עשה. כשהגיע הרש"ק במזמור לתורה לתיבות 'ועד דור ודור אמונתו' הסתכל בפני האיש, ומאז והלאה נסתלקו ממנו לגמרי כל המחשבות. כאשר סיפר זאת החסיד להרב בעל התניא זצ"ל נענה לו ואמר, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, הצדיק שהוא בבחינת 'ציון', צריך להגיד תורה לתקן עניניו, אבל ודבר ה' מירושלים, אבל הצדיק שהוא בבחינת 'ירושלים', מספיק בשבילו 'דבר ה', שיכול לתקן כל מה שצריך בדברים בלבד.

ידוע פירושו של הרש"ק המובא בבית אהרן בפרשת ויצא, על מאחז"ל המובא ברש"י עה"פ בכל לבבך וגו', שלא יהיה לבך חלוק על

המקום, כי יש בני אדם כשהם באיזה מקום אומרים שהמקום גורם שאינם עובדים להשי"ת, ואם היו במקום אחר ובמצב אחר, בוודאי היו יכולים לעבוד את ה' כראוי, ע"ז אמר המדרש, שלא יהי' לבך חלוק על המקום, כי לא המקום גורם מניעה, ואם רצון השי"ת הוא שיהיה האדם כעת במקום הזה, אין המקום גורם שום מניעה ח"ו לעבודתו יתברך, וכל המניעה הוא רק מצד האדם.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, א פרייליכער וואך, א לעכטיגער וואך.

אחר הבדלה

פרשת בלק תשפ"ב לפ"ק

השבוע (כ"ב תמוז) הוא יומא דהילולא של הרה"ק רבי דוד מקאצק בן הרה"ק מקאצק זי"ע, לאחר הסתלקות אביו עברו חלק מהחסידים לחידושי הרי"ם, וחלק המשיכו לנסוע לקאצק.

אחד מחשובי החסידים שהמשיך לקאצק היה החסיד הנודע ר' אלעזר ביאלעסטאָקער, אך כיון שבתחילת דרכו של הרבי החדש, התעטף הרבי בחומה של שתיקה, על כן לא יכלו לעמוד על סודו, ר' אלעזר לא אמר נואש והתחיל לעקוב אחר דרכיו והנהגותיו, ואף היה שואל את בני הבית על תהלוכות הרבי, כשהרבי הבחין בכך אמר לו בבת צחוק, דאי' כשבאו המלאכים אל אברהם ושאלו איה שרה אשתך, ענה להם אברהם, הנה באוהל, ורש"י מוסיף, צנועה היא. ולכאורה מה הוסיף רש"י בזה, אלא כאשר שמעו המלאכים את שמע אברהם ביקשו להכירו, על כן רצו לבחון בביתו את הנהגותיו, על כן ענה להם, צנועה היא, וגם כאן לא תגלו כלום.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה סיפר, שהי' נער מתנגד אחד, שהי' דרכו לשהות בין החסידים, ואח"כ היה הולך לפני חביריו המתנגדים,

ועשו ליצנות מהחסידים. וכשכבר לא הי' לו מה לספר, החליט להצטרף לנסיעה לרבי ולהביא משם סחורה חדשה. באותה העת התארגן בקאצקער שטיבעל קבוצת חסידים לנסיעה לרבם הרה"ק ר' דוד מקאצק, ובראשם ר' אלעזר ביאלעסטאקער, מתנגד זה הצטרף לקבוצה, ונסע עימם לקאצק, בבואם שמה ראה חבורת חסידים שותים לחיים מהבקבוקים, וכך שתו כל הלילה, וקודם אור הבוקר קם 'אלעזר' (כך קראו אותו אצל החסידים, ואצל המתנגדים קראו לו ר' אלעזר כיון שהי' גדול בתורה) וראו על הליכתו שהגיע לידי שכרות, עתה חשב הנער שהגיע העת שידבר דברים לא טובים, אך כאשר ניגש קרוב שמע לתדהמתו, איך שאומר בהתלהבות "ולדבקה בו, וכי אפשר לדבוק בו והלוא אש אוכלה הוא" בהברה הליטאית שהי' מעיר ביאלעסטאק, "אלא הדבק בחכמים ובתלמידיהם" ואח"כ חבט שוב ראשו בהכותל ואמר "פויער די זאגסט עס נאר, די פארשטייסט נאך נישט"... וכל זה היה הכנה לפני שנכנס לרבו, בראותו כל זאת, אמר המתנגד בהתפעלות, שאף היה מסכים למשכן את בגדו העליון, כדי להשיג עוד משקה לר' אלעזר, וכמובן שזה המתנגד כבר נשאר כחסיד מן המניין בקאצק.

בתחילת הנהגתו נסעו אליו קבוצת חסידים מעיירה אחת, ושאל הרבי, היכן חסיד פלוני, ולמה לא בא עימם, ענו ואמרו, שהוא טוען שבעת שאביו נעשה רבי, כלומר הרבי הקודם מקאצק, הרגיש שקוראים לו מן השמים שיבוא, אך עתה לא הרגיש כן,

השיב להם הרבי: כיון שהיה אז רך בשנים, ועוד לא טעם כל כך את טעמו של עוה"ז לפיכך שמע שקוראים לו, אך עתה שכבר טעם הרבה מעוה"ז כבר אינו יכול לשמוע כזאת.

פעם ראה כמה חסידים שמזולזלים באחרים שאינם בדרגתם, כגון אלו שטרודים על המחיה ועל הכלכלה ואינם מצליחים להקדיש את רוב ימיהם לתורה ולחסידות, אמר להם פעם הרבי, בוודאי אתם זוכרים את דברי רש"י ז"ל, (ויקרא א, יז) נאמר בעוף ריח ניחוח ונאמר בבהמה ריח ניחוח, לומר, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכווין לבו לשמים. בפשטות הכוונה שגם הממעיט טוב אם כוונתו לשמים, אך זה אינו, שכן הממעיט יודע בעצמו את מך ערכו ושצריך לכוון לבו לשמים, אבל זה המרבה, הרי חושב שאין כמותו, עליו נאמר ובלבד שיכוון ליבו לשמים.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה סיפר שאביו הרבי מקאצק שיבח מאד את בנו, וכך אמר עליו "ער קען דעם חובת הלבבות, נישט דעם געשריבענעם". היינו שמרגיש בליבו את חובת האדם בעולמו.

הרה"ק ר' דוד אמר פעם, שהוא היחיד שזכה להבין את תהלוכות קדשו של אביו הרבי מקאצק, שהרי החסידים לא היו בתמידות לפניו וגם הסתיר עצמו מפניהם, והוא היה מן המועטים שיכלו להיכנס בלא בר, ולפניו גילה כל תעלומות.

נשאר מכתב מהרה"ק ר' דודל קאצקער, ששלח לזקיני הגה"ח ר' יעקעלע מקאלושין שבו מבקשו שיסע גם בשנה ההוא, לטובת

גביית ה'מעמדות' עבור אביו הרה"ק מקאצק זי"ע^א. (כ"ק אומור זצללה"ה היה בזוו"ש חתנו של החסיד ר' בעריש פערקאל זצ"ל שהיה בנו של הגה"ח ר' יעקב אבד"ק קאלושין).

פעם ביאר מה שנאמר ביעקב אבינו כשהגיע לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי בו, יהיב אדעתיה למהדר קפצה לו הארץ וזהו ויפגע במקום, הוא הר המוריה. ולכאורה למה לא נעמד שם מלכתחילה, אלא מתחילה חשב שאינו ראוי לפניו להתעכב במקום קדוש כזה, וכי איך יעמוד במקום אבותיו הקדושים, אבל אח"כ כשנעתק משם, יהיב דעתיה למיהדר, כי התיישב בדעתו כי אם לא יהיה שם אזי יפול כל הענין, ולא יהא מי שיחזיק הקדושה מאבותיו, על כן חזר לשם, וחשב שעל כל פנים יהיה כ'ננס על גבי הענק', ומיד דיהיב דעתיה למיהדר, קפצה לו הארץ.

^א ב"ה יום ב' פ' חקת תרט"ו קאצק שלום לכבוד ידידי הרב החריף הנגיד המפורסם כ"ש מ' יאקל נ"י הנני להודיע לכ"מ שעלה במוסכם בינינו שידירי יסע גם שנה זו בהמקומות שנסע בשנה אשתקד לגבות החובות מאנ"ש עבור בית כבוד אנמור"ר שיחי' לאוי"ט ע"כ יראה לשום לדרך פעמיו ויקח עמו איזה מאנשי שלומינו דק' קאלשין ויסע עמו ונא לבל יתעצל בזה רק ימהר ויחיש מעשהו שעב"פ יהי' הנסיעה קודם שבעה עשר בחודש זה והשם יצליח דרכו ובחזרתו יהי' בפה כמו שדברנו בפה פא"פ הוכפל אזהרתי בבל ישונה ולבל אצטרך עוד לכתוב ולדעתי שגם אנשי הקהילה ע"כ בל יעכבו אותו למנוע נסיעתו וד"ל ויהי' בזה שלום מאת ידידו הדו"ש דוד בהרב שיחי' מארגענשטערן ואו"ש לכל אנשי שלומינו וביחוד לכבוד הרב המאוה"ג החריף הנדיב המפורסם מ' חיים יהודה לייב נ"י אב"ד קהלתכם. מעבר לדף: לידי כבוד הרב המופלג החריף הנגיד המפורסם מו' יאקיל נ"י ראבד"ק קאלשין

אצל נכדי בית קאצק בער בהם באופן מיוחד אהבת ארץ ישראל, בנו הרה"ק ר' חיים ישראל מפילאוו כותב באמצע ספרו 'שלום ירושלים' בזה"ל, אני זוכר בימי שחרותי היו יושבים זקנים וישישים זי"ע והיו מספרים בענין ארץ ישראל, ואמר אחד מהם שאדמו"ר הקדוש הרבי ר' בונם מפשיסחא שאל - בעת שהתחיל השר מונטיפיורי מלונדון להתגדל ולהתפרסם בעולם - לסביביו, מדוע לא יקנה השר הזה את ארצנו מיד תוגרמה [הטורקים], ענה אחד המיוחד, מה יעשה בה אם יקנה, כי לא נפקדנו מפי השי"ת לעלות ולשוב עליו ברחמים, וענה בפה קדשו ז"ל אל נא תאמרו כן, אם תצא הארץ מידיהם ויבוא ליד ישראל, קרוב קרוב לנו הישועה לבוא, ותקומה טובה יהיה לנו במהרה בימינו אמן.

יה"ר שנזכה להיגאל במהרה, זכותו יגן עלינו א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

